

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Источно Ново Сарајево
за период 01.01-31.12.2024. године**

Број: РВ060-25

Бања Лука, 17.11.2025. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	5
	Извјештај о ревизији усклађености	5
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	7
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	10
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	11
	1. Увод	11
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	11
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	12
	4. Набавке.....	15
	5. Припрема и доношење буџета.....	16
	6. Финансијски извјештаји.....	17
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	18
	6.1.1. Приходи и примици	18
	6.1.2. Расходи и издаци	20
	6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит	25
	6.1.4. Нето финансирање	25
	6.1.5. Разлика у финансирању	25
	6.1.6. Извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима	25
	6.2. Биланс успјеха	26
	6.2.1. Приходи.....	26
	6.2.2. Расходи.....	28
	6.2.3. Финансијски резултат	28
	6.3. Биланс стања.....	28
	6.3.1. Актива	28
	6.3.2. Пасива.....	33
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	35
	6.4. Биланс новчаних токова	35
	6.5. Временска неограниченост пословања	36
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	36
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	37

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Источно Ново Сарајево који обухватају: Консолидовани биланс стања на дан 31.12.2024. године; Консолидовани биланс успјеха, Консолидовани извјештај о промјенама нето имовине, Консолидовани биланс новчаних токова, Консолидовани периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и Консолидовани периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима, за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, консолидовани финансијски извјештаји Општине Источно Ново Сарајево истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2024. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачкама 6., 6.3.1.2. и 6.3.2.2. овог Извјештаја:

Приликом израде Консолидованог финансијског извјештаја за 2024. годину Општина Источно Ново Сарајево није примијенила проценте учешћа капитала Општине у основном капиталу контролисаних ентитета на укупну вриједности капитала, како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Такође, прецијењени су трајни извори у износу од 857.900 КМ, јер је вриједност земљишта добијеног без накнаде од Републичке дирекције за обнову и изградњу по уговору из 2016. године призната у оквиру трајних извора, што није у складу са чланом 62. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и Инструкцијом за књиговодствено евидентирање преноса нефинансијске имовине између буџетских корисника чија евиденција није у једној главној књизи (трезора) од 19.01.2015. године. По наведеном основу, потцијењен је финансијски резултат ранијих година у истом износу.

Као што је наведено под тачкама 6.1.1.1. и 6.1.1.2. овог Извјештаја:

Прецијењени су непорески приходи у најмањем износу од 47.832 КМ, за колико су потцијењени примици по основу примљених аванса у земљи и обавезе за примљене авансе, јер су претплате које су извршене по основу земљишне ренте, накнаде за уређење градског грађевинског земљишта и комуналне накнаде за рекламне паное

признате као непорески приходи, што није у складу са чланом 114. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. овог Извјештаја:

Прецијењени су грантови у износу од 282.895 KM, а потцијењени су расходи по основу коришћења робе и услуга у износу од 61.385 KM и трансфери између различитих јединица власти у износу од 221.510 KM, јер расходи по основу организације пријема и манифестација код ЈУ „Културни центар“ Источно Ново Сарајево и трансфери између различитих јединица власти код Општинске управе Општине Источно Ново Сарајево нису класификовани у складу са чланом 92., 95. и 102. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.2.1.2. овог Извјештаја:

Прецијењене су помоћи у натури, а потцијењени обрачунски приходи по основу преноса имовине од ентитета у износу од 1.541.905 KM, јер опрема и стамбени објект у Лукавици који су донирани Општини Источно Ново Сарајево без накнаде од стране Републичког секретаријата за расељена лица и миграције нису евидентирани у складу са чланом 62. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.1. овог Извјештаја:

Прецијењена су потраживања по основу продаје и извршених услуга, а потцијењена потраживања за ненаплаћене непореске приходе у износу од 7.810.468 KM, јер су накнаде за уређење градског грађевинског земљишта и једнократну ренту класификоване у оквиру потраживања за продату робу у земљи, што није у складу са чланом 68. став (5) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.2. овог Извјештаја:

Прецијењене су драгоцјености у износу од 491.602 KM, а потцијењени лиценце у износу од 18.676 KM, остала нематеријална произведена имовина у износу од 6.669 KM и споменици у вриједности од 466.257 KM, јер су лиценце за софтвер, Стратешки план развоја Општине и вриједност споменика исказани на позицији драгоцјености, што није у складу са чланом 26. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Прецијењена је непроизведена стална имовина, а потцијењена стална имовина намијењена продаји у износу од 463.400 KM, јер дио вриједности земљишта које је намијењено продаји није класификовано као стална имовина намијењена продаји, што није у складу са чланом 42. и 43. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и чланом 45. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Прецијењена је вриједност осталих објеката у припреми у износу од 745.499 KM, а потцијењена вриједност опреме у припреми у износу од 175.499 KM, вриједност пословних објеката и простора у припреми у износу од 300.000 KM и вриједност земљишта у припреми у износу од 270.000 KM, јер су опрема за Предшколску установу „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево, пословни простор у Карађорђевој улици и земљиште исказани на позицији остали објекти у припреми, што није у складу са чланом 37. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачкама 6.5. и 6.7. овог Извјештаја:

У Напоменама уз финансијске извјештаје није дато образложење везано за сталност пословања и нису објелодањене додатне информације како је прописано чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја и других релевантних међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије консолидованих финансијских извјештаја Општине Источно Ново Сарајево за годину која се завршава на дан 31.12.2024. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, нема других питања која треба објавити у овом Извјештају о ревизији

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник општине је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања

и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 17.11.2025. године

Главни ревизор

Божана Трнинић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Источно Ново Сарајево за 2024. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у консолидованим финансијским извјештајима Општине Источно Ново Сарајево за 2024. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

У Општинској управи Општине Источно Ново Сарајево један извршилац је ангажован по основу повећаног обима посла, на период дужи од шест мјесеци, што није у складу са чланом 61. став (1) тачка 2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе.

У Јавној установи „Културни центар“ Источно Ново Сарајево у 2024. години са два извршиоца су закључени уговори о раду на одређено вријеме, због повећаног обима посла и обуке, на радним мјестима која нису систематизована Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, док је у радном односу било више извршилаца у односу на систематизовани број извршилаца, што није у складу са чланом 26. Закона о раду и чланом 10. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Јавној установи „Културни центар“ Источно Ново Сарајево.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. овог Извјештаја:

Додјела средстава гранта организацијама и удружењима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација у најмањем износу од 428.349 KM је извршена без утврђених критеријума за избор корисника којима ће се средства додијелити, што није у складу са чланом 39. Закона о локалној самоуправи.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на наведено под тачкама 3. и 6.1.2.1. овог Извјештаја:

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредби Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске продужена је примјена одредби наведеног колективног уговора, која је оспорена Одлуком Уставног суда Републике Српске. Након тога није закључен нови Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске, а Општина Источно Ново Сарајево је постојећи Колективни уговор за запослене у Општинској управи

Општине Источно Ново Сарајево ускладила са одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Сходно Закључку Владе Републике Српске од 07.03.2024. године, Скупштина Општине Источно Ново Сарајево је донијела Одлуку о увођењу ЈЗУ Дом здравља Источно Сарајево у трезорски систем пословања Општине Источно Ново Сарајево од 01.01.2025. године, а дана 30.12.2024. године измјену поменуте Одлуке којом је предвиђено увођење ЈЗУ Дом здравља Источно Сарајево у трезорски систем пословања Општине Источно Ново Сарајево „када се стекну услови“.

Скупштина општине није, у складу са својим надлежностима прописаним чланом 39. Закона о локалној самоуправи, донијела интерна акта за избор корисника и начин расподјеле средстава гранта спортским и омладинским удружењима и организацијама, а додјела истих је вршена на основу Правилника о категоризацији спортиста, спортова и расподјели буџетских средстава за спорт Општине Источно Ново Сарајево који је донио начелник Општине Источно Ново Сарајево и на основу одлука начелника.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, начелник, је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Источно Ново Сарајево обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Источно Ново Сарајево.

Бања Лука, 17.11.2025. године

Главни ревизор

Божана Трнинић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- 1) Консолидовани биланс стања сачињава у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 2) аванси примљени у текућој години који нису затворени на дан извјештавања и обавезе по основу примљених аванса евидентирају у складу са чланом 114. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 3) нефинансијска имовина која се без накнаде преноси са другог буџетског корисника који припада другој јединици власти евидентира у оквиру обрачунских прихода у складу са чланом 62. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 4) помоћна евиденција сталне имовине успостави на начин да се обезбиједи увид у аналитичке податке по појединачним средствима, а остали објекти, нематеријална произведена имовина, нематеријална непроизведена имовина, нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и земљиште које је намијењено за продају класификују у складу са чланом 19., 20., 24., 28., 35., 37., 38., 42. и 43. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 5) на дан извјештавања врши провјера обезвјеђења нефинансијске имовине у припреми у складу са MPC-JC 21 - Умањење вриједности имовине која не генерише готовину и чланом 42. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 6) класификација расхода по основу грантова, трансфера између различитих јединица власти, расхода који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици власти, обавеза из пословања и обавеза за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите врши у складу са чланом 79., 81., 95., 98. и 102. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 7) потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе на основу евиденције о пријављеним и уплаћеним јавним приходима из пореског књиговодства евидентирају у складу са тачком 11., 14.1. и 14.2. Упутства о примјени MPC-JC 23: Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси) и чланом 68. став (5) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;
- 8) трајни извори признају у складу са чланом 86. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
- 9) Биланс новчаних токова саставља у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима MPC-JC 2 - Извјештаји о новчаним токовима (параграфи 18., 22. и 25);
- 10) на позицијама ванбилансне активе и ванбилансне пасиве изврши евидентирање одобрених а неповучених кредитних средстава и издатих

гаранција за кредитна задужења контролисаних ентитета Општине Источно Ново Сарајево у складу са чланом 92. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;

- 11) изврши процјена исхода судских спорова и објелодане информације о потенцијалним обавезама и потенцијалној имовини према захтјевима МРС-ЈС 19 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (параграфи 100 и 105) и чланом 46. тачка 8) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоручује се начелнику Општине и директору ЈУ Спортско-рекреативни центар „Славија“ и Јавне установе за културу „Културни центар“ да обезбиједи да се:

- 12) поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза врше у складу са чланом 15. став (3), 17. став (5) и 18. став (1) тачка 5) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза;
- 13) Напомене/образложења уз финансијске извјештаје сачињавају и информације објелодањују у складу са захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоручује се директору Јавне установе за културу „Културни центар“ Источно Ново Сарајево да обезбиједи да се:

- 14) класификација расхода по основу коришћења робе и услуга и грантова врши у складу са чланом 92. и 95. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- 1) успостави систем интерних контрола у смислу да се идентификују и процијене ризици, успостави књига/мапа пословних процеса и донесе стратегија управљања ризицима у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору и тачком 22. Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- 2) у јединствен систем рачуна трезора Општине Источно Ново Сарајево укључи Предшколска установа „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево у складу са чланом 8. Одлуке о оснивању Предшколске установе „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево и чланом 8. став (2) Одлуке о усклађивању оснивачког акта Предшколске установе „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево;
- 3) запошљавање на одређено вријеме врши у складу са чланом 61. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;
- 4) дневнице у иностранству обрачунавају у складу са тачком 10. Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- 5) предузимају активности у циљу наплате потраживања сходно члану 21. Правилника о обрачуна, наплати и контроли наплате јавних прихода;
- 6) донесе План за измирење неизмиренних обавеза пренесених из претходног периода и достави Фискалном савјету ради давања мишљења сходно члану 9.

став (4) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској и тачки 2. Упутства о садржају Плана за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода и извјештаја о реализацији плана.

Препоручује се директору ЈУ „Културни центар“ Источно Ново Сарајево да обезбиједи да се:

- 7) запошљавање врши на систематизована радна мјеста, а број запослених извршилаца усклади са чланом 10. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у ЈУ „Културни центар“ Источно Ново Сарајево.

Препоручује се Скупштини општине Источно Ново Сарајево да обезбиједи да се:

- 8) у складу са одредбама члана 16. став (6), односно члана 18. став (2) Закона о систему јавних служби именује управни одбор ЈУ „Центар за социјални рад“ и ЈУ „Културни центар“ и директор ЈУ „Центар за социјални рад“;
- 9) у складу са чланом 39. Закона о локалној самоуправи дефинишу критеријуми и услови остваривања права на додјелу средстава гранта организацијама и удружењима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, члан 4. и 9-11.;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Закон о локалној самоуправи;
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе;
- Закон о систему јавних служби;
- Закон о раду, члан 26., 39. и 205.;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак;
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању инвалида, члан 26.;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске, члан 59-72.;
- Закон о уређењу простора и грађењу, члан 73-82.;
- Закон о порезу на непокретности;
- Закон о играма на срећу, члан 10.;
- Закон о шумама, члан 87-95. и 96-98.;
- Закон о водама, члан 188-195.;
- Закон о јавним путевима, члан 10., 13., 16., 20., 27., 29., 32., 61-63.;
- Закон о комуналним дјелатностима, члан 6-12., 20-25. и 41.;
- Закон о пољопривредном земљишту, члан 35.;
- Закон о комуналним таксама;
- Закон о административним таксама;
- Закон о спорту и Правилник о категоризацији спортова у Републици Српској;
- Закон о социјалној заштити;
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем;
- Уредба о категоријама, звањима и условима за обављање послова службеника у јединицама локалне самоуправе;
- Уредба о начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у градској односно у општинској управи;
- Одлука о извршењу ребаланса буџета Општине Источно Ново Сарајево за 2024. годину;
- Одлука о висини накнаде за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- Правилник о јединственим процедурама за попуњавање упражњених радних мјеста у градској, односно општинској управи;
- Правилник о категоризацији спортова, спортиста и спортских стручњака и стручњака у спорту у Републици Српској;
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе општине;
- Колективни уговор за запослене у Општинској управи Општине Источно Ново Сарајево;
- Посебан колективни уговор за запослене у области социјалне заштите Републике Српске;
- Статут Општине Источно Ново Сарајево;
- интерна општа акта наведена у овом извјештају.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Источно Ново Сарајево (у даљем тексту: Општина) је у саставу Града Источно Сарајево. Општина заузима површину од 38 km² и обухвата насељена мјеста Лукавица, Клек, Козаревићи, Миљевићи, Петровићи, Сарајево – дио Новог Сарајева, Топлик и Тврдићи.

Општина остварује своје надлежности у складу са Уставом, Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 97/16, 36/19 и 61/21), Статутом Општине Источно Ново Сарајево („Службене новине Града Источно Сарајево“, бр. 24/17, 25/17 и 9/24) и другим важећим прописима којима су утврђена подручја одговорности, надлежности органа и начин финансирања општине.

Органи општине су Скупштина и начелник Општине. Скупштина општине је орган одлучивања и креирања политика општине коју чини 21 одборник, а начелник заступа и представља Општину и носилац је извршне власти.

Према Одлуци Владе Републике Српске о степену развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2024. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 93/23) Општина је сврстана у развијене јединице локалне самоуправе.

Статутом Општине уређују се послови Општине као јединице локалне самоуправе, организација и рад њених органа општине, имовина и финансирање, акти и јавност рада органа општине, учешће грађана у локалној самоуправи и др.

Консолидовани годишњи финансијски извјештај Општине чине финансијски извјештаји Општинске управе и нижих буџетских корисника који су у саставу Главне књиге трезора (у даљем тексту: ГКТ) Општине и то Јавна установа Центар за социјални рад, Јавна установа за културу „Културни центар“ Источно Ново Сарајево и Јавна установа Спортско-рекреативни центар „Славија“ Источно Ново Сарајево. Ентитети јавног сектора који се налазе под контролом Општине су КП „Рад“ а.д. Источно Ново Сарајево, КП „Водовод и канализација“ а.д. Источно Ново Сарајево, „Топлане“ а.д. Источно Ново Сарајево, КП „Свети Марко“ а.д. Источно Ново Сарајево, ЈУ Предшколска установа „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево и ЈЗУ Дом здравља Источно Сарајево. У 2023. години Општина је заједно са Градом Источно Сарајево, Општином Пале и Општином Источно Стари Град основала ЈУ Парк природе „Требевић“ Источно Сарајево.

Средства за функционисање Општине обезбјеђују се из пореских и непореских прихода и трансфера између или унутар јединица власти, примитака као и од средстава по кредитној основи.

Ревизијом је обухваћен Консолидовани финансијски извјештај којег чине финансијски извјештаји Општинске управе и осталих буџетских корисника.

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је у ревизијском извјештају Општине за 2021. годину (број РВ048-22 од 29.07.2022. године) дала 16 препорука везано за финансијске извјештаје и 11 препорука за усклађеност. Општина је доставила одговор о предузетим радњама ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у ревизијском извјештају, у року прописаном чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник

Републике Српске”, бр. 98/05 и 20/14). Увидом у релевантну документацију утврђено је да је 10 препорука проведено, три препоруке су дјелимично проведене, 13 препорука није проведено, а једна препорука није актуелна јер пропис (Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе) са којим је требало да се изврши усклађивање није на снази.

Препоруке које су дјелимично проведене односе се на евидентирање намирења потраживања путем нефинансијске имовине и авансних уплата по основу накнада; анализу вриједности земљишта и класификацију земљишта које је предмет продаје као имовине намијењене продаји и запошљавање на одређено и неодређено вријеме у складу са Законом о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе (тачка 3., 6.1.1.1. и 6.3.1.2. извјештаја). Препоруке које нису проведене односе се на консолидацију ентитета јавног сектора у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике; класификацију расхода по основу грантова, по основу коришћења робе и услуга и трансфера у складу са одредбама Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике; евидентирање обрачунских расхода и потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе у складу са одредбама Упутства о примјени МРС-ЈС 23; евидентирање потраживања која доспијевају у периоду до годину дана од датума извјештавања у складу са чланом 68. став (6) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике; исказивање учешћа у капиталу по основу оснивачких улога на позицији акције и учешћа у капиталу; укњижавање на ванбилансним позицијама у складу са чланом 89. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике; сачињавање Биланса новчаних токова у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника; провођење пописа у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза; објелодањивање информација у Напоменама уз финансијске извјештаје сходно члану 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника; укључивање у јединствен систем рачуна трезора Општине Предшколске установе „Патријарх Павле“; успостављање система интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору; дефинисање правила и критеријума за расподјелу средстава гранта организацијама и удружењима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација и разматрање и усвајање плана измирења обавеза пренесених из претходног периода (тачка 3., 6., 6.1.2.1., 6.2.1.2., 6.3.1.2., 6.3.3., 6.4. и 6.6. извјештаја).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и рад органа Општине, послови, надлежности и одговорности, финансирање, учешће грађана у локалној самоуправи, сарадња и представљање, као и друга питања од значаја за рад и обављање послова прописани су Законом о локалној самоуправи и ближе уређени Статутом Општине.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Општинској управи Општине Источно Ново Сарајево („Службене новине Града Источно Сарајево“, бр. 21/19, 24/19, 16/20, 22/20, 25/20, 27/20, 6/21, 9/21, 16/21, 17/21, 23/21, 21/22, 6/23, 10/23, 16/23, 5/24, 22/24 и 25/24) систематизовано је 68 радних мјеста за 94 извршиоца (без функционера). На дан 31.12.2024. године у Општинској управи су била 73 запослена, од чега 56 на неодређено вријеме, 10 на одређено вријеме и седам именованих лица (вршиоци дужности начелника одјељења, вршилац дужности секретара Скупштине општине и шеф кабинета начелника Општине), без функционера. Осим Општинске управе у саставу локалног трезора су и буџетски корисници чије се плате финансирају из буџетских средстава Општине у којима је на

дан 31.12.2024. године било запослено 40 извршилаца, од чега у ЈУ „Центар за социјални рад“ (10), ЈУ „Културни центар“ (14) и ЈУ СРЦ „Славија“ (16).

Током 2024. године у Општинској управи је запослено осам извршилаца на неодређено вријеме и четири извршиоца на одређено вријеме, именован је вршилац дужности начелника одјељења, а за 10 извршилаца је престао радни однос. Од наведеног броја извршилаца запослених на одређено вријеме, један извршилац је ангажован по основу повећаног обима посла, на период дужи од шест мјесеци, што није у складу са чланом 61. став (1) тачка 2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16) - тачка 2. извјештаја.

Чланом 16. став (6) Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, бр. 68/07, 109/12 и 44/16) је прописано да управни одбор установе чији је оснивач или суоснивач јединица локалне самоуправе именује и разрјешава Скупштина општине, на приједлог начелника општине, наконведеног поступка јавне конкуренције. Међутим, Скупштина општине је именовала вршиоце дужности чланова Управног одбора ЈУ „Центар за социјални рад“ који ту дужност обављају од 2022. године, као и ЈУ „Културни центар“ у 2024. години на период од шест мјесеци.

Чланом 18. став (2) Закона о систему јавних служби је прописано да директора јавне установе именује и разрјешава оснивач, на период од четири године и уз претходно спроведен поступак јавне конкуренције. Такође, Скупштина општине је именовала вршиоца дужности директора ЈУ „Центар за социјални рад“ који ту дужност обавља од 2022. године.

У ЈУ „Културни центар“ са два извршиоца су закључени уговори о раду на одређено вријеме, због повећаног обима посла и обуке, на радним мјестима „административни службеник“ и „секретар и административно технички секретар установе“ која нису систематизована Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, што није у складу са чланом 26. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, бр. 1/16, 66/18, 119/21, 112/23 и 39/24), којим је прописано да радни однос може да се заснује уколико су испуњени услови утврђени посебним законом, општим актом послодавца и актом о систематизацији. Поред наведеног, чланом 10. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у ЈУ „Културни центар“ Источно Ново Сарајево систематизовано је 10 радних мјеста са 10 извршилаца, а са 31.12.2024. године је било запослено 14 извршилаца.

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредби Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 21/21 и 69/21) продужена је примјена одредби Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 20/17, 85/18, 86/18, 21/20, 21/21, 69/21 и 8/22), а која је оспорена Одлуком Уставног суда Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 20/23). Општина је коефицијенте за обрачун плата запослених прилагодила одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Сходно Закључку Владе Републике Српске о потреби увођења домова здравља у локални трезор јединице локалне самоуправе од 07.03.2024. године, Скупштина Општине Источно Ново Сарајево је дана 17.04.2024. године донијела Одлуку о увођењу ЈЗУ Дом здравља Источно Сарајево у трезорски систем пословања Општине Источно Ново Сарајево од 01.01.2025. године, а дана 30.12.2024. године измјену претходно поменуте Одлуке којом је предвиђено увођење ЈЗУ Дом здравља Источно Сарајево у трезорски систем пословања Општине Источно Ново Сарајево „када се стекну услови“. Оснивачи ЈЗУ Дом здравља Источно Сарајево су Општина Источно Ново Сарајево и Општина Источна Илиџа.

Поједини путни налози за службена путовања у иностранство не садрже вријеме преласка границе, те стога није могуће утврдити вријеме проведено у иностранству, како је прописано тачком 10. Одлуке о висини накнаде трошкова за путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 57/21).

У складу са Рјешењем о именовању Комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2024. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа. Ревизијским испитивањем провођења истог утврђене су неусклађености са чланом 15. став (3), 17. став (5) и 18. став (1) тачка 5) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, бр. 45/16 и 113/21), јер Општинска управа није извршила прибављање екстерних потврда стања (конфирмација салда потраживања и обавеза) са 31.12.2024. године како би у пописне листе унијела податке о стварним вриједностима имовине и обавеза у року прописаном наведеним члановима правилника, с обзиром да су конфирмације салда послате купцима на усаглашавање дана 06.03.2025. године, а извјештај о попису достављен начелнику Општине дана 04.03.2025. године. Такође, ЈУ „Културни центар“ и ЈУ Спортско-рекреативни центар „Славија“ нису извршили прибављање екстерних потврда стања потраживања и обавеза (конфирмација салда) са 31.12.2024. године.

Помоћна евиденција произведене сталне имовине (основних средстава) није успостављена према одредбама члана 12. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 78/20), због чега није омогућена аналитичка евиденција по појединачним средствима (јединица мјере, количина/дужина, назив добављача, резидуална вриједност и друге карактеристике сваког појединачног средства).

Предшколска установа „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево није укључена у јединствен систем рачуна трезора Општине како је прописано чланом 8. Одлуке о оснивању Предшколске установе „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево од 26.09.2016. године и чланом 8. став (2) Одлуке о усклађивању оснивачког акта Предшколске установе „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево од 18.12.2024. године.

У складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17), именовано је одговорно лице задужено за успостављање, провођење и развој финансијског управљања и контроле. Међутим, нису дефинисани кључни пословни процеси, није успостављена књига/мапа пословних процеса као ни регистар ризика, нити је донесена стратегија управљања ризицима, што није у складу са тачком 22. Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле. Општина није доставила годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле Централној јединици путем RIFC апликације, те изјаву у вези са достигнутим степеном развоја система интерних финансијских контрола за 2024. годину и изјаву о планираним мјерама за успостављање недостигнутог нивоа развоја система интерних финансијских контрола за наредну годину, што није у складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 1/22).

Јединица за интерну ревизију је према плану за 2024. годину провела активности кроз три редовне ревизије и свој рад образложила у виду Годишњег извјештаја о интерној ревизији за период 01.01-31.12.2024. године.

Сходно напријед наведеном и дијелу тачке 5. и 6. овог извјештаја, успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и другим прописима.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- **успостави систем интерних контрола у смислу да се идентификују и процијене ризици, успостави књига/мапа пословних процеса и донесе стратегија управљања ризицима у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору и тачком 22. Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;**
- **запошљавање на одређено вријеме врши у складу са чланом 61. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;**
- **у јединствен систем рачуна трезора Општине Источно Ново Сарајево укључи Предшколска установа „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево у складу са чланом 8. Одлуке о оснивању Предшколске установе „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево и чланом 8. став (2) Одлуке о усклађивању оснивачког акта Предшколске установе „Патријарх Павле“ Источно Ново Сарајево;**
- **дневнице у иностранству обрачунавају у складу тачком 10. Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;**
- **помоћна евиденција сталне имовине успостави на начин да се обезбиједи увид у аналитичке податке у складу са чланом 12. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.**

Препоручује се начелнику Општине и директору ЈУ Спортско-рекреативни центар „Славија“ и ЈУ „Културни центар“ Источно Ново Сарајево да обезбиједи да се поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза врше у складу са чланом 15. став (3), 17. став (5) и 18. став (1) тачка 5) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Препоручује се директору ЈУ „Културни центар“ Источно Ново Сарајево да обезбиједи да се запошљавање врши на систематизована радна мјеста, а број запослених извршилаца усклади са чланом 10. Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у ЈУ „Културни центар“ Источно Ново Сарајево.

Препоручује се Скупштини општине Источно Ново Сарајево да обезбиједи да се у складу са одредбама члана 16. став (6), односно члана 18. став (2) Закона о систему јавних служби именује управни одбор ЈУ „Центар за социјални рад“ и ЈУ „Културни центар“ и директор ЈУ „Центар за социјални рад“.

4. Набавке

Планом јавних набавки са измјенама и допунама плана јавних набавки у Општинској управи Општине Источно Ново Сарајево за 2024. годину, предвиђен је укупно 151 поступак набавки укупне вриједности од 11.992.138 КМ без урачунатог пореза на додату вриједност, од чега 43 поступка набавки робе (533.787 КМ), 67 поступака набавки услуга (805.843 КМ) и 41 поступак набавки радова (10.652.508 КМ).

Према извјештају о реализацији у току 2024. године проведена су 103 поступка јавних набавки укупне уговорене вриједности од 5.390.499 КМ и то 58 директних споразума (264.933 КМ), 27 отворених поступака (4.415.925 КМ), седам поступака путем конкурентског захтјева за достављање понуда (129.019 КМ), два преговарачка

поступка без објаве обавјештења (272.914 KM) и девет поступака набавки неприоритетних услуга из Анекса II Закона о јавним набавкама (306.067 KM). Поред наведеног, реализоване су двије набавке према члану 10ц став (1) Закона о јавним набавкама, а односе се на радове на водоводној мрежи (113.063 KM) и радове на изградњи канализационе мреже (685.470 KM). Поступак набавке радова на изградњи базена који је планиран и покренут у 2024. години путем отвореног поступка планиране вриједности 3.418.803 KM, због жалби је окончан у 2025. години (обавјештење о додјели уговора од 15.10.2025. године).

Ревизијским испитивањима обухваћени су поступци набавки код Општинске управе укупне вриједности од 2.953.526 KM (55% од укупно уговорених набавки у 2024. години) и то 11 отворених поступака укупне вриједности од 2.515.483 KM (набавка промотивног материјала и прибора 30.797 KM, пружање услуга физичко-техничког обезбјеђења имовине и људи и обезбјеђења манифестација 57.940 KM, возила путем лизинга 97.557 KM, одржавање јавне расвјете у 2024. години 85.400 KM, изградња Његошеве улице 255.224 KM, изградња саобраћајнице Тврдићи - II дионица 417.300 KM, изградња саобраћајнице Уздојнице - I дионица 298.143 KM, изградња саобраћајнице спој Карађорђево - Николе Тесле 307.451 KM, одржавање путева 259.724 KM, набавка и уградња намјештаја и опреме у вртићу 369.608 KM и реконструкција Книнске улице 336.339 KM), један преговарачки поступак без објаве обавјештења у вриједности од 239.400 KM (непредвиђени и накнадни радови на изградњи вртића), четири поступка путем конкурентског захтјева за достављање понуда укупне вриједности од 89.951 KM (набавка пакета са храном и хигијенским средствима социјално угроженим становницима Општине 21.172 KM, возила путем лизинга 42.945 KM, чишћење и одржавање хигијене 16.884 KM и услуге снимања и преноса уживо догађаја и манифестација 8.950 KM), један директни споразум у вриједности од 5.992 KM (набавка уџбеника за ученике Основне школе) и један поступак набавке услуга из Анекса II закона у вриједности од 102.700 KM (организација манифестација).

Код јавних набавки обухваћених ревизијским испитивањима нису утврђене неусклађености са Законом о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина општине Источно Ново Сарајево је, на сједници одржаној дана 15.12.2023. године, донијела Одлуку о усвајању Буџета Општине Источно Ново Сарајево за 2024. годину („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 27/23) у укупном износу од 27.706.158 KM и Одлуку о извршењу Буџета Општине Источно Ново Сарајево за 2024. годину, а на сједници одржаној дана 30.12.2024. године Одлуку о усвајању Ребаланса буџета Општине Источно Ново Сарајево за 2024. годину („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 28/24) у износу од 27.850.952 KM и Одлуку о извршењу Ребаланса буџета Општине Источно Ново Сарајево за 2024. годину.

Ребалансом буџета за 2024. годину су планирани укупни приходи и примици у износу од 27.850.952 KM од чега порески приходи (14.661.758 KM), непорески приходи (6.002.596 KM), трансфери између буџетских јединица (584.870 KM), примици за нефинансијску имовину (2.235.000 KM), примици за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти (2.500 KM), остали примици (73.082 KM), неутрошена средства из ранијег периода (4.000.000 KM) и расподјела суфицита из претходне године (291.146 KM). Неутрошена средства из ранијег периода планирана у буџету/ребалансу буџета за 2024. годину се односе на кредитна средства обезбијеђена у 2023. години за изградњу базена (тачка 4. извјештаја). Општина је, дана 19.11.2024. године, добила сагласност Министарства финансија на сачињену Анализу нераспоређеног суфицита од 11.11.2024. године, док је Скупштина општине дана 18.12.2024. године усвојила Одлуку о распоређивању нераспоређеног суфицита по Извјештају о извршењу буџета за 2023. годину којом је одобрила

распоређивање суфицита у износу од 291.146 KM за покриће дефицита из 2020. године.

Ребалансом Буџета за 2024. годину одобрен је буџетски оквир у износу од 27.850.952 KM, од чега за финансирање буџетских расхода и издатака, и то расхода за лична примања (3.902.627 KM), по основу коришћења робе и услуга (3.653.738 KM), финансирања (429.300 KM), субвенција (530.000 KM), грантова (3.248.437 KM), дознака на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета општина и градова (1.929.800 KM), финансирања и друге финансијске трошкове и расходи трансакција размјене између и унутар јединица власти (237.380 KM), по судским рјешењима (63.500 KM), трансфера између или унутар јединица власти (205.000 KM), издатака за нефинансијску имовину (12.007.235 KM), издатака за отплату дугова (624.535 KM), осталих издатака (789.400 KM) и буџетске резерве (230.000 KM).

Након ребаланса Буџета, путем 10 реалокација извршена је прерасподјела средстава у укупном износу од 190.352 KM.

Сагласно одлукама начелника, одобрено је коришћење буџетске резерве на име дознака грађанима које се исплаћују из буџета Општине (35.500 KM) и по пројекту енергетске ефикасности у стамбеним објектима у власништву демобилисаних бораца, породица погинулих бораца, ратних војних инвалида као и чланова породица умрлих бораца, Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске (150.000 KM).

Начелник општине је донио План запошљавања у Општинској управи општине Источно Ново Сарајево („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 3/24).

Општина није сачинила План за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода, што није у складу са чланом 9. став (4) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 62/18) и тачком 2. Упутства о садржају Плана за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода и извјештаја о реализацији плана („Службени гласник Републике Српске“, број 94/18).

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се донесе План за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода и достави Фискалном савету ради давања мишљења сходно члану 9. став (4) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској и тачки 2. Упутства о садржају Плана за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода и извјештаја о реализацији плана.

6. Финансијски извјештаји

Општина је сачинила Консолидовани финансијски извјештај за кориснике буџета Општине Источно Ново Сарајево за 2024. годину у складу са чланом 26. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, бр. 15/17 и 17/22) и обрасце финансијског извјештаја са Напоменама доставила Министарству финансија Републике Српске у складу са чланом 49. став (6) поменутог правилника.

Приликом израде Консолидованог финансијског извјештаја за 2024. годину Општина није примијенила проценте учешћа капитала Општине у основном капиталу контролираних ентитета на укупну вриједности капитала код КП „Водовод и канализација“ а.д. Источно Сарајево, „Топлане-ИНС“ а.д. Источно Сарајево, Предшколске установе „Патријарх Павле“ Источно Сарајево и ЈУ Парк природе „Требевић“ Источно Сарајево, како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се Консолидовани биланс стања сачињава у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству,

рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01-31.12.2024. године исказано је у обрасцу Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 - општи фонд, што представља буџет у ужем смислу (у даљем тексту: ПИБ 01). У обрасцу Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима (у даљем тексту: ПИФ) је исказан фонд 01 и фонд 05 - фонд за посебне пројекте.

Општина је у обрасцу ПИБ 01 исказала буџетске приходе и примитке у износу од 19.939.650 КМ, што је 13% ниже у односу на Ребалансом буџета планиране приходе и примитке, а буџетски расходи и издаци исказани су у износу од 19.896.022 КМ, што је 29% ниже у односу на буџетски оквир одобрен ребалансом Буџета.

За више остварене расходе на појединим позицијама су проведене дозвољене реалокације, сходно члану 41. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 121/12, 52/14, 103/15, 15/16 и 110/24).

У обрасцу ПИФ извршење је исказано на буџетском фонду 01 и фонду 05 (11.028 КМ). Извјештај о извршењу буџета за 2024. годину је објављен у Службеним новинама Града Источно Сарајево број 20/25.

6.1.1. Приходи и примици

Приходи и примици за 2024. годину на нивоу Консолидованог извјештаја о извршењу по рачуноводственим фондовима (ПИФ) су исказани у износу од 19.950.678 КМ.

6.1.1.1. Приходи

Буџетски приходи су исказани у износу од 18.595.793 КМ (фонд 01), а чине их порески приходи, непорески приходи и трансфери јединицама локалне самоуправе.

Порески приходи су исказани у износу од 15.047.137 КМ, а највећим дијелом се односе на приходе остварене од индиректних пореза преко Управе за индиректно опорезивање БиХ (2.917.112 КМ), приходе од пореза на приходе од игара на срећу (9.319.609 КМ), приходе од пореза на лична примања (1.819.589 КМ) и приходе од пореза на имовину (990.709 КМ).

Непорески приходи су исказани у износу од 3.015.944 КМ, а највећим дијелом се односе на приходе од закупа и ренте (1.624.637 КМ), административних такси (152.365 КМ), комуналних накнада и такси (170.123 КМ), накнада по разним основама (650.430 КМ), приходе од пружања јавних услуга (300.564 КМ), новчаних казни (22.153 КМ) и остале непореске приходе (95.672 КМ).

Правилником о обрачуну, наплати и контроли наплате јавних прихода од 12.03.2008. године су прописани непорески приходи према врстама прихода, наплата и контрола наплате непореских прихода и друга питања од значаја за побољшање наплате прихода буџета Општине.

Приходи од закупа и ренте (1.624.637 КМ) се односе на приходе од давања у закуп објеката Општине (109.680 КМ) и приходе од земљишне ренте (1.514.957 КМ). Приходи од земљишне ренте се односе на обавезу плаћања накнаде из основа природних погодности градског грађевинског земљишта, а које плаћа инвеститор који гради објекат на градском грађевинском земљишту сходно Закону о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 40/13, 106/15, 3/16 и 84/19), Одлуци о утврђивању основице за обрачун и висини ренте („Службене новине Града Источно Сарајево“, бр. 6/23 и 7/24) и Одлуци о уређењу простора и грађевинском земљишту („Службене новине Града Источно Сарајево“, бр. 7/21, 12/21, 22/21 и 14/22).

Општина је наплату прихода по основу административних такси прописала Одлуком о општинским административним таксама („Службене новине Града Источно Сарајево“, бр. 2/12, 17/13, 22/16 и 5/22), а комуналних накнада и такси Одлуком о комуналној накнади на подручју Града Источно Сарајево („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 27/24) и Одлуком о јавном оглашавању на територији општине Источно Ново Сарајево („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 1/23).

Приходи од накнада по разним основама (650.430 КМ) највећим дијелом се односе на приходе од накнаде за уређење грађевинског земљишта (435.620 КМ) према Одлуци о уређењу простора и грађевинском земљишту, приходе по основу промјене намјене пољопривредног земљишта у грађевинско земљиште (22.718 КМ) према Закону о пољопривредном земљишту („Службени гласник Републике Српске“, бр. 93/06, 86/07, 14/10, 5/12, 58/19, 119/21 и 106/22), приходе по основу накнада за воде (66.783 КМ) према Закону о водама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 50/06, 92/09, 121/12 и 74/17), накнаде за коришћење комуналних добара од општег интереса (95.593 КМ) према Закону о комуналним дјелатностима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 124/11 и 100/17) и Одлуци о комуналној накнади на подручју Града Источно Сарајево.

Приходи од пружања јавних услуга (300.564 КМ) се односе на приходе општинских органа управе (117.468 КМ) и властите приходе нижих буџетских корисника (183.097 КМ) који се односе на приходе ЈУ „Центар за социјални рад“ (23.769 КМ) по основу смјештаја корисника права према Закону о социјалној заштити („Службени гласник Републике Српске“, бр. 37/12, 90/16, 94/19, 42/20 и 36/22), приходе ЈУ „Културни центар“ (92.384 КМ) и приходе ЈУ СРЦ „Славија“ (66.944 КМ).

Остали непорески приходи (95.672 КМ) највећим дијелом се односе на рефундирана средства од стране Завода за запошљавање Републике Српске за приправнике Општинске управе (54.400 КМ), уплате од Божићног турнира у организацији Општине (18.548 КМ), наплаћене штете начињене на јавној имовини (7.720 КМ), поврати по кварталним записницима Пореске управе.

Скупштина општине је усвојила програме/планове о утрошку средстава по основу накнада за коришћење шума, вода, промјену намјене пољопривредног земљишта у грађевинско земљиште и уређења градског грађевинског земљишта („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 20/24).

Ревизијом је утврђено да су непорески приходи прецијењени у најмањем износу од 47.832 КМ, за колико су потцијењени примици по основу примљених аванса у земљи (који се затварају у сљедећој или наредним годинама) и обавезе за примљене авансе, јер су претплате које су извршене по основу земљишне ренте, накнаде за уређење градског грађевинског земљишта и комуналне накнаде за рекламне панове признате као непорески приходи, што није у складу са чланом 114. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Трансфери између или унутар јединице власти су исказани у износу од 532.712 КМ (на фонду 01). Трансфери између различитих јединица власти највећим дијелом се односе на трансфер од Министарства здравља и социјалне заштите за финансирање права по основу Закона о социјалној заштити (519.027 КМ).

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 1.343.857 КМ на фонду 01 и 11.028 КМ на фонду 05. Чине их примици за нефинансијску имовину (1.233.363 КМ), нефинансијску имовину из трансакција са другим јединицама власти (2.098 КМ), од задуживања (11.028 КМ) и остали примици (108.396 КМ).

Примици за нефинансијску имовину (1.233.363 KM) се односе на примитке по основу продаје земљишта (1.201.826 KM), од залиха робе у малопродаји (30.593 KM) и за зграде и објекте (944 KM).

Примици по основу продаје земљишта (1.201.826 KM) су остварени по основу продаје градског грађевинског земљишта у складу са одлукама Скупштине општине, а након проведене лицитације сходно Одлуци о утврђивању најниже почетне продајне тржишне цијене грађевинског земљишта по зонама градског грађевинског земљишта и осталог грађевинског земљишта на подручју општине Источно Ново Сарајево за 2024. годину („Службене новине Града Источно Сарајево”, број 7/24), Одлуци о начину и условима продаје грађевинског земљишта у својини јединице локалне самоуправе непосредном погодбом („Службене новине Града Источно Сарајево”, број 12/24) и Правилнику о поступку јавног конкурса за располагање непокретностима у својини Републике Српске и јединица локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске”, бр. 20/12 и 63/19).

Примици од залиха робе у малопродаји (30.593 KM) се односе на продају производа из трговинског ланца „Херцеговачка кућа“ у ЈУ СРЦ „Славија“.

Остали примаци (108.369 KM) највећим дијелом се односе на примитке по основу излазног пореза на додату вриједност који са наплаћује по основу издавања у закуп имовине (52.031 KM), накнаде плата за породичко и родитељско одсуство рефундиране од ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту (41.781 KM) и накнаде плата за вријеме боловања рефундиране од Фонда здравственог осигурања (14.245 KM).

Примици по основу примљених аванса у земљи (који се затварају у сљедећој или наредним годинама) су потцијењени у најмањем износу од 47.932 KM (тачка 6.1.1.1. извјештаја).

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци у обрасцу ПИФ су исказани у укупном износу од 19.896.022 KM (фонд 01).

6.1.2.1. Расходи

Расходи су исказани по основу буџетских расхода које чине текући расходи (13.129.513 KM).

Текући расходи су исказани по основу расхода за лична примања запослених (3.547.138 KM), коришћења робе и услуга (3.294.452 KM), финансирања и других финансијских трошкова (380.242 KM), субвенција (516.788 KM), грантова (3.316.937 KM), дознака на име социјалних давања (1.987.834 KM), финансирања између јединица власти (24.938 KM) и по судским рјешењима (61.184 KM).

Расходи за лична примања запослених су исказани у износу од 3.547.138 KM (фонд 01), а односе се на расходе за бруто плате запослених (2.775.368 KM), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (648.315 KM), накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (65.251 KM) и отпремнине и једнократне помоћи (58.204 KM). Расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада највећим дијелом чине накнаде за превоз на посао и са посла (24.017 KM), топли оброк (215.077 KM), регрес за годишњи одмор (160.276 KM), јубиларне награде (1.100 KM), дневнице за службена путовања у земљи и иностранству (5.793 KM), те порез и доприноси на наведене накнаде (241.854 KM).

Расходи по основу коришћења робе и услуга су исказани у износу од 3.294.452 KM (фонд 01), а односе се на расходе по основу закупа (4.000 KM), енергије, комуналних и комуникационих услуга (513.025 KM), режијског материјала (49.963 KM), текућег одржавања (690.748 KM), путовања и смјештаја (41.177 KM), стручних услуга (170.761

КМ), услуга одржавања јавних површина и заштите животне средине (655.148 КМ) и остале некласификоване расходе (1.169.630 КМ).

Расходи по основу утrophа електричне енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга највећим дијелом се односе на расходе по основу утrophа електричне енергије (185.963 КМ), за централно гријање (95.275 КМ), по основу утrophа природног гаса (57.410 КМ), за услуге обезбјеђења имовине (53.173 КМ), за услуге коришћења фиксног телефона (19.664 КМ), за услуге одвоза смећа (17.011 КМ) и за поштанске услуге (16.248 КМ).

Расходи за режијски материјал највећим дијелом се односе на расходе за обрасце и папир (24.018 КМ), остали материјал за одржавање чистоће (8.806 КМ), компјутерски материјал (6.915 КМ) и остали канцеларијски материјал (4.449 КМ).

Расходи за текуће одржавање највећим дијелом се односе на расходе за текуће одржавање објеката друмског саобраћаја (339.355 КМ), остале услуге и материјал за текуће поправке и одржавање осталих грађевинских објеката (145.455 КМ), текуће одржавање спортско-рекреативних терена, уређених зелених површина, паркова и тргова (94.495 КМ), остале услуге и материјал за текуће поправке и одржавање зграда (61.508 КМ) и текуће одржавање опреме за образовање и спорт (13.882 КМ).

Расходи за текуће одржавање објеката друмског саобраћаја се односе на одржавање локалних путева на подручју Општине на основу закљученог Оквирног споразума са DEMUS д.о.о. Сарајево од 17.07.2023. године на период од три године у износу од 464.904 КМ и појединачног уговора закљученог за 2024. годину.

Расходи по основу путовања и смјештаја највећим дијелом се односе на расходе по основу утrophа нафте и нафтних деривата (14.143 КМ), смјештаја на службеним путовањима у иностранству (12.256 КМ) и остале расходе по основу службених путовања у иностранству (6.382 КМ).

Расходи за стручне услуге највећим дијелом се односе на расходе за услуге штампања, графичке обраде, копирања и увезивања (37.591 КМ), услуге објављивања тендера, огласа и информативних текстова (45.887 КМ) и услуге одржавања рачунара и биро опреме (23.530 КМ).

Расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине се односе на услуге зимске службе (200.147 КМ), услуге чишћења јавних површина (224.483 КМ), по основу утrophа електричне расвјете на јавним површинама (220.203 КМ) и остале услуге одржавања јавних површина (10.316 КМ).

Обављање дјелатности заједничке комуналне потрошње повјерено је КП „РАД“ а.д. Источно Сарајево сходно члану 10. Закона о комуналним дјелатностима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 124/11 и 100/17). Скупштина Општине је донијела Програм услуга заједничке комуналне потрошње за 2024. годину и Програм рада зимске службе за 2024. годину („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 27/23) у складу са чланом 21. Закона о комуналним дјелатностима.

Остали некласификовани расходи највећим дијелом се односе на расходе по основу организације пријема и манифестација (619.085 КМ), за бруто накнаде скупштинским посланицима и одборницима (174.526 КМ), за бруто накнаде по уговору о дјелу (67.999 КМ), за бруто накнаде члановима комисија и радних група (64.988 КМ), за бруто накнаде за привремене и повремене послове и допунски рад (59.217 КМ), по основу репрезентације у земљи (23.889 КМ), за поклоне (16.460 КМ) и остале непоменуте расходе (116.858 КМ).

Расходи финансирања и други финансијски трошкови су исказани у укупном износу од 380.424 КМ (фонд 01), а највећим дијелом се односе на расходе по основу камата на обвезнице у земљи (146.691 КМ), камата на зајмове примљене од банака (212.346 КМ) и трошкове обраде кредитне документације (19.200 КМ).

Расходи по основу камата на обвезнице у земљи се односе на ефективну камату на обвезнице емитоване јавном понудом обрачунате по доспијећу (финансијске обавезе

послије почетног признавања су вредноване по амортизованој вриједности користећи метод ефективне каматне стопе).

Расходи по основу камата на зајмове примљене од банака се односе на расходе камата по одобреном кредиту Raiffeisen bank dd Сарајево за финансирање капиталних инвестиција од 13.12.2023. године.

Субвенције су исказане у износу од 516.788 КМ (фонд 01), а чине их субвенције јавним нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства (340.905 КМ) и субвенције нефинансијским субјектима у осталим областима (175.883 КМ).

Скупштина општине је донијела Програм подстицаја развоју привреде и пољопривреде у Општини Источно Ново Сарајево за 2024. годину („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 7/24), а додјела субвенција вршена је у складу са интерним актом којим су дефинисани услови за остваривање права и надзор намјенског утрошка средстава.

Грантови су исказани у износу од 3.316.937 КМ (фонд 01), од тога 3.255.552 КМ се односи на грантове Општинске управе, а 61.385 КМ на грантове ЈУ „Културни центар“. Чине их текући грантови непрофитним субјектима у земљи (2.531.300 КМ) и капитални грантови непрофитним субјектима у земљи (785.637 КМ).

Текући грантови непрофитним субјектима у земљи се односе на грантове додијељене политичким организацијама (91.707 КМ), хуманитарним организацијама (314.521 КМ), спортским и омладинским организацијама и удружењима (928.695 КМ), етничким и вјерским организацијама и удружењима (40.667 КМ), организацијама за афирмацију породице и заштиту права жена, дјеце, избјеглих и расељених лица, бораца и особа са инвалидитетом (19.145 КМ), у области здравствене и социјалне заштите, заштите животне средине и комуналне дјелатности (216.820 КМ), у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација (919.744 КМ).

Текући грантови спортским и омладинским удружењима и организацијама (928.695 КМ) се односе на средства додијељена спортским клубовима на подручју Општине сходно члану 11. Правилника о категоризацији спортиста, спортова и распоdjели буџетских средстава за спорт Општине („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 6/09) и одлукама начелника, а у оквиру ребалансом буџета одобрених средстава. Скупштина општине је донијела Програм развоја спорта Општине за период 2024-2028. године („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 12/24).

Скупштина општине није, у складу са својим надлежностима прописаним чланом 39. Закона о локалној самоуправи, донијела интерна акта за избор корисника и начин распоdjеле средстава гранта спортским и омладинским удружењима и организацијама, а додјела истих је вршена на основу Правилника о категоризацији спортиста, спортова и распоdjели буџетских средстава за спорт Општине који је донио начелник Општине и на основу одлука начелника.

Текући грантови организацијама и удружењима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација (919.744 КМ) обухватају грантове Општинске управе (858.359 КМ) и ЈУ „Културни центар“ (61.385 КМ). Средства у износу од 221.510 КМ која су додијељена ЈУ Народно позориште Источно Сарајево (85.920 КМ), ЈУ Матична библиотека Источно Сарајево (40.700 КМ), основним школама (61.757 КМ), ЈУ Средња школа 28. јуни Источно Сарајево (20.433 КМ) и Универзитету у Источном Сарајеву (12.700 КМ), нису класификована у складу са чланом 102. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, јер иста по суштини представљају трансфере између различитих јединица власти.

Скупштина општине није, у складу са својим надлежностима прописаним чланом 39. Закона о локалној самоуправи, донијела интерни акт за распоdjелу средстава гранта организацијама и удружењима у области образовања, научно-истраживачке

дјелатности, културе и информација. Међутим, у 2024. години додјела средстава гранта организацијама и удружењима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација у најмањем износу од 428.349 KM је извршена без утврђених критеријума за избор корисника којима ће се средства додијелити, што није у складу са наведеним чланом Закона о локалној самоуправи.

Такође, прецијењени су грантови, а потцијењени расходи по основу организације пријема и манифестација у износу од 61.385 KM у ЈУ „Културни центар“, јер су на позицији грантова евидентирани расходи по основу организације пријема и манифестација, што није у складу са чланом 92. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, јер исти по суштини представљају расходе по основу коришћења робе и услуга.

Капитални грантови непрофитним субјектима у земљи се односе на грантове вјерским организацијама - црквеним општинама за изградњу и реконструкцију вјерских објеката на подручју Општине (605.637 KM) и капиталне грантове Борачкој организацији општине за изградњу Меморијалног комплекса посвећеног страдалим Србима Сарајевско-романијске регије у 20. вијеку и спомен собе погинулим борцима Војске Републике Српске погинулим у Одбрамбено-отаџбинском рату 1992-1995. године (180.000 KM).

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова се односе на дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Општине (1.878.206 KM) и дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Општине (109.628 KM). Дознаке на име социјалне заштите су исказане код Општинске управе у износу од 937.511 KM и код Центра за социјални рад у износу од 1.050.324 KM.

Текуће дознаке грађанима код Општинске управе се односе на текуће помоћи породицама палих бораца, ратних војних инвалида и цивилних жртава рата (259.689 KM), текуће помоћи ученицима, студентима и појединцима у области науке и културе (184.794 KM), текуће помоћи породици, дјечи и младима (130.650 KM) и остале текуће дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова, осим установа социјалне заштите (362.378 KM).

Текуће дознаке грађанима код ЈУ „Центар за социјални рад“ се односе на сталну новчану помоћ која се исплаћује штићеницима установа социјалне заштите (22.265 KM), додатак за помоћ и његу другог лица која се исплаћује штићеницима установа социјалне заштите (793.833 KM), једнократна новчана помоћ која се исплаћује штићеницима установа социјалне заштите (3.500 KM), текуће помоћи у натури које се дају штићеницима установа социјалне заштите (416 KM), остале текуће дознаке штићеницима установа социјалне заштите (4.900 KM), текуће инвалидине (115.781 KM), дознаке установама социјалне заштите за смјештај штићеника (92.396 KM), дознаке хранитељским породицама за смјештај штићеника (5.609 KM) и остале дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују од стране установа социјалне заштите (11.624 KM).

Расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између јединица власти (24.938 KM) се односе на расходе по основу провизије, сервисних трошкова и осталих накнада на зајмове примљене од ентитета.

Трансфери између и унутар јединица власти нису исказани, што је објашњено у овој тачки извјештаја.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- **класификација расхода по основу грантова, трансфера између различитих јединица власти и расхода који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици власти врши у складу са чланом 95., 98. и 102.**

Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;

Препоручује се директору ЈУ „Културни центар“ Источно Ново Сарајево да обезбиједи да се класификација расхода по основу коришћења робе и услуга и грантова врши у складу са чланом 92. и 95. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Препоручује се Скупштини општине да обезбиједи да се у складу са чланом 39. Закона о локалној самоуправи дефинишу критеријуми и услови остваривања права на додјелу средстава гранта организацијама и удружењима у области образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе и информација.

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 6.766.509 КМ по основу издатака за нефинансијску имовину (5.374.819 КМ), издатака за отплату дугова (615.899 КМ) и осталих издатака (775.791 КМ).

Издаци за нефинансијску имовину су исказани на фонду 01 у износу од 5.374.819 КМ, а највећим дијелом се односе на издатке за изградњу и прибављање зграда и објеката (4.195.545 КМ), инвестиционо одржавање и реконструкцију објеката (556.885 КМ), набавку постројења и опреме (159.148 КМ), нематеријалну произведену имовину (138.813 КМ), прибављање земљишта (270.000 КМ) и залихе материјала, робе и инвентара (54.428 КМ).

Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката највећим дијелом су исказани по основу изградње игралишта у Миљевићима (90.674 КМ), игралишта у Његошевој улици (77.546 КМ), радова на резервоару (119.261 КМ), реконструкције водоводне мреже и фекалне канализације (271.203 КМ), изградње јавне расвјете (145.172 КМ), изградње Његошеве улице (170.878 КМ), изградње саобраћајнице спој Карађорђево и Николе Тесле (192.126 КМ), изградње саобраћајнице Тврдимихи 2 (238.346 КМ), изградње саобраћајнице Иванићи (282.267 КМ), изградње вртића (702.353 КМ), опремања вртића (175.499 КМ) и куповине пословног простора за потребе КП „Свети Марко“ Источно Сарајево (349.900 КМ).

Издаци за инвестиционо одржавање и реконструкцију објеката су највећим дијелом исказани по основу реконструкције игралишта (176.640 КМ), реконструкције парка Гаврила Принципа (189.599 КМ) и реконструкције улице Српских ратника (143.497 КМ).

Издаци за прибављање земљишта су исказани по основу куповине земљишта (ПЛ број 2942) по уговору са SIGMA L д.о.о. Источно Сарајево за које је Правобранилаштво Републике Српске дало сагласност од 31.12.2024. године.

Издаци за отплату дугова су исказани на фонду 01 у износу од 615.899 КМ, а односе се на издатке за отплату главнице по ХОВ које су доспјеле на исплату у току 2024. године (299.384 КМ), издатке за отплату главнице зајмова примљених од банака у земљи чија је сврха задужења инвестиционо улагање у реконструкцију путне и комуналне инфраструктуре, расвјету, изградњу стамбених објеката и рефинансирање дуга (309.390 КМ) и издатке за отплату дугова према осталим финансијским субјектима (7.125 КМ).

Остали издаци су исказани на фонду 01 у износу од 775.791 КМ, а односе се на издатке по основу излазног ПДВ-а (68.774 КМ), остале издатке (567.408 КМ) и издатке из трансакција са другим јединицама власти по основу породилског одсуства која се рефундирају (139.609 КМ). Остали издаци се највећим дијелом односе на издатке за покриће дефицита из 2020. године (550.000 КМ) сходно утврђеној динамици издатака

према Плану за покриће дефицита на који је Општина добила сагласност Фискалног савјета Републике Српске.

6.1.3. Буџетски суфицит/дефицит

У обрасцу ПИБ 01 исказан је буџетски суфицит у износу од 1.326.922 KM који представља збир бруто буџетског суфицита у износу од 5.466.280 KM и нето издатака за нефинансијску имовину који су исказани у негативном износу од 4.139.358 KM. Исказани бруто буџетски суфицит представља разлику између буџетских прихода (18.595.793 KM) и буџетских расхода (13.129.513 KM), а нето издаци за нефинансијску имовину исказани у напријед наведеном негативном износу представљају разлику између примитака за нефинансијску имовину (1.235.461 KM) и издатака за нефинансијску имовину (5.374.819 KM).

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање у обрасцу ПИФ је исказано у негативном износу од 1.272.266 KM, а представља збир нето задуживања у негативном износу од 604.871 KM и осталих нето примитака исказаних у негативном износу од 667.395 KM.

Нето финансирање је потцијењено у износу од 47.832 KM, јер су потцијењени примици по основу аванса у наведеном износу (тачка 6.1.1.1. извјештаја).

6.1.4.1. Нето задуживање

Нето задуживање у обрасцу ПИФ представља разлику примитака од задужења у износу од 11.028 KM и издатака за отплату дугова у износу од 615.899 KM.

6.1.4.2. Остали нето примици

Остали нето примици исказани у негативном износу од 667.395 KM представљају разлику осталих примитака (108.396 KM) и осталих издатака (775.791 KM).

Остали нето примици су потцијењени у износу од 47.832 KM, јер су потцијењени примици по основу аванса у наведеном износу (тачка 6.1.1.1. извјештаја).

6.1.4.3. Расподјела суфицита из ранијих година

Скупштина општине је на сједници од 18.12.2024. године усвојила Одлуку о распоређивању нераспорјеђеног суфицита по Извјештају о извршењу буџета за 2023. годину којом је одобрила распоређивање суфицита у износу од 291.146 KM за покриће дефицита из 2020. године (тачка 5. извјештаја).

6.1.5. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању у обрасцу ПИБ 01 исказана је у износу од 43.628 KM, а чине је буџетски суфицит (1.326.922 KM) и нето финансирање у негативном износу (1.283.294 KM). Разлика у финансирању у обрасцу ПИФ исказана је у износу од 54.656 KM, а чине је суфицит фонда (1.326.922 KM) и нето финансирање фонда у негативном износу (1.272.266 KM).

Разлика у финансирању је потцијењена у износу од 47.832 KM, јер је потцијењено нето финансирање у наведеном износу.

6.1.6. Извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима

Општина је у обрасцу ПИФ исказала укупне приходе у износу од 18.595.793 KM (фонд 01), примитке у износу од 1.354.885 KM, расходе у износу од 13.129.513 KM (фонд 01) и издатке у износу од 6.766.509 KM (фонд 01). Укупни примици исказани су на фонду 01 (1.343.857 KM) и фонду 05 (11.028 KM). Налази ревизије у вези прихода, примитака, расхода и издатака наведени су у претходним тачкама извјештаја.

Разлику у финансирању на фонду 01 треба кориговати у износу од 47.832 KM, што је наведено под тачком 6.1.5. извјештаја.

6.2. Биланс успјеха

Приходе и расходе исказане у Консолидованом билансу успјеха за 2024. годину чине буџетски приходи и расходи који су исказани у извјештајима о извршењу буџета (ПИБ 01 и ПИФ) и приходи и расходи обрачунског карактера.

6.2.1. Приходи

Приходи су у Консолидованом билансу успјеха исказани у износу од 26.456.364 KM, а односе се на пореске и непореске приходе, трансфере између различитих јединица власти (тачка 6.1.1.1. извјештаја) и приходе обрачунског карактера.

Приходи су прецијењени у износу од 47.832 KM, јер су непорески приходи по основу закупа и ренте прецијењени у наведеном износу (тачка 6.1.1.1. извјештаја).

6.2.1.1. Приходи (осим обрачунских)

Порески приходи се највећим дијелом односе на приходе од пореза на лична примања (1.819.589 KM), пореза на имовину (990.709 KM), индиректних пореза (2.917.112 KM) и остале пореске приходе (9.319.609 KM).

Непорески приходи се односе на приходе од финансијске и нефинансијске имовине (1.624.637 KM), од накнада, такси и пружања јавних услуга (1.273.482 KM), новчане казне (22.153 KM) и остале непореске приходе (95.672 KM).

Трансфери се односе на трансфере од државе (10.973 KM), ентитета (519.027 KM) и осталих јединица власти (2.712 KM).

6.2.1.2. Приходи обрачунског карактера

Приходи обрачунског карактера су исказани у износу од 7.860.571 KM, а највећим дијелом се односе на приходе од усклађивања вриједности имовине (273.256 KM), добитке од продаје имовине (339.210 KM), помоћи у натури (1.591.586 KM), остале приходе обрачунског карактера (4.124.414 KM) и обрачунске приходе по основу преноса имовине (1.500.000 KM).

Приходи од усклађивања вриједности имовине највећим дијелом се односе на приходе по основу усклађивања вриједности имовине према Извјештају из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2024. године, а обухватају наплаћена пореска потраживања за која је претходно извршена исправка или отпис (119.742 KM) и пореска потраживања одгођена у обрачунском периоду (143.909 KM).

Добици од продаје имовине се односе на добитке од продаје земљишта (221.552 KM) и продаје објеката Општине (117.658 KM).

Помоћи у натури највећим дијелом се односе на донирана основна средства (опрема) и стамбени објекат Чича (1.541.905 KM) према уговору од 05.07.2024. године од стране Републичког секретаријата за расељена лица и миграције. Уговором о преносу права власништва над основним средствима, којима је извршено опремање 23 стамбене јединице у новоизграђеној стамбеној згради у мјесту Лукавица, потписаног између Републичког секретаријата за расељена лица и миграције и Општине Источно Ново Сарајево у износу од 79.875 KM од 27.06.2024. године и Уговором о преносу права својине на непокретности (објекат Чича) од 05.07.2024. године у вриједности од 1.462.030 KM, а сходно Одлуци Владе Републике Српске о преносу права својине на непокретностима од 30.05.2024. године, пренесено је право својине на Општину Источно Ново Сарајево без накнаде. Евидентирање наведеног преноса права својине над објектима није извршено у складу са чланом 62. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, чиме су прецијењене помоћи у натури, а потцијењени обрачунски приходи по основу преноса имовине од ентитета у износу од 1.541.905 KM.

Поред наведеног, прецијењена је вриједност зграда и објеката, а потцијењена вриједност постројења и опрема у износу од 79.875 КМ, јер је опрема којом је извршено опремање 23 стамбене јединице у новоизграђеној стамбеној згради у мјесту Лукавица исказана на позицији зграда и објеката, што није у складу са чланом 20. и 21. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. У току ревизије извршена је корекција књиговодственог евидентирања наведене опреме, те није дата препорука.

Остали приходи обрачунског карактера највећим дијелом се односе на евидентирање потраживања по основу ренте, уређења градског грађевинског земљишта и уговора о закупу (4.071.729 КМ), пореска потраживања на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2024. године (69.733 КМ) и потраживања по записницима Пореске управе (-48.767 КМ).

Приликом евидентирања ненаплаћених потраживања на основу евиденције из пореског књиговодства (Извјештај из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за обрачунски период од 01.01-31.12.2024. године) није поступано у складу са тачком 11., 14.1. и 14.2. Упутства о примјени Међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор 23: Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси) („Службени гласник Републике Српске“, број 109/16), јер је смањење обрачунских прихода по основу наплате пореских и непореских прихода у износу од 69.733 КМ (ефекат евидентираних насталих пореских потраживања у обрачунском периоду, смањења по основу наплате у корист редовних прихода и смањења по основу преплата приликом смањења потраживања) исказано у оквиру осталих прихода обрачунског карактера, а исти представљају приходе обрачунског карактера који су евидентирани по основу пореских и других фискалних прописа. Напријед наведена неправилна класификација није имала утицаја на финансијски резултат.

Обрачунски приходи по основу преноса имовине се односе на вриједност објекта Основне школе у Источно Новом Сарајеву чију изградњу је финансирала Влада Републике Српске из средстава јавних инвестиција сходно Одлуци о одређивању приоритетних пројеката из Програма јавних инвестиција Републике Српске за финансирање из буџета у 2024. години („Службени гласник Републике Српске“, број 15/24). Евидентирање је извршено у складу са чланом 62. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- **нефинансијска имовина која се без накнаде преноси са другог буџетског корисника који припада другој јединици власти евидентира у оквиру обрачунских прихода у складу са чланом 62. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;**
- **аванси примљени у текућој години који нису затворени на дан извјештавања и обавезе по основу примљених аванса евидентирају у складу са чланом 114. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;**
- **потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе на основу евиденције из пореског књиговодства евидентирају у складу са тачком 11., 14.1. и 14.2. Упутства о примјени МРС-ЈС 23: Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси).**

6.2.2. Расходи

Расходи су у Консолидованом билансу успјеха исказани у износу од 16.263.713 КМ, а односе се на текуће расходе и расходе обрачунског карактера.

6.2.2.1. Расходи (осим обрачунских)

Расходе (осим обрачунских) чине текући расходи образложени у тачки 6.1.2.1. извјештаја.

6.2.2.2. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера су исказани у износу од 3.134.199 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе по основу набавне вриједности реализованих залиха (47.284 КМ), амортизације (2.742.074 КМ), усклађивања вриједности имовине (275.701 КМ), губитке од продаје имовине (58.417 КМ) и остале расходе (10.723 КМ).

Набавна вриједност реализованих залиха (47.284 КМ) се односи на искњижавање робе са залиха у малопродаји код ПЈ „Херцеговачка кућа“ при ЈУ СРЦ „Славија“ у складу са чланом 58. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Расходи по основу амортизације су исказани по основу обрачунате амортизације произведене сталне имовине према Правилнику о обрачуна амортизације средстава у Општини Источно Ново Сарајево, као и одступањем од прописаних годишњих амортизационих стопа прописаних Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике од 27.02.2018. године, што је у складу са чланом 5. став (2) Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 110/16).

Расходи од усклађивања вриједности имовине се односе на пренос краткорочних потраживања старијих од годину дана на сумњива и спорна потраживања по основу закупа земљишта, станова и пословних простора (31.377 КМ) и по Извјештају из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2024. године (повећање сумњивих и спорних потраживања 141.979 КМ и спорна пореска потраживања на крају обрачунског периода 101.771 КМ).

6.2.3. Финансијски резултат

У Консолидованом билансу успјеха, као разлика прихода у износу од 26.456.364 КМ и расхода у износу од 16.263.713 КМ, исказан је позитиван финансијски резултат у износу од 10.192.651 КМ.

Позитиван финансијски резултат исказан у Билансу успјеха је прецијењен у износу од 47.832 КМ, јер су приходи прецијењени у наведеном износу (тачка 6.1.1.1. и 6.2.1. извјештаја).

6.3. Биланс стања

6.3.1. Актива

На дан 31.12.2024. године исказана је пословна актива нето вриједности од 193.551.199 КМ (брuto вриједности од 220.186.473 КМ и исправке вриједности од 26.635.274 КМ), а односи се на текућу и сталну имовину.

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина је исказана у нето вриједности од 16.349.917 КМ (брuto вриједности од 18.379.847 КМ и исправке вриједности од 2.029.930 КМ), а односи се на краткорочну финансијску имовину и разграничења (16.295.244 КМ) и нефинансијску имовину у текућим средствима (54.673 КМ).

Текућа имовина је потцијењена у износу од 463.400 KM, јер је потцијењена стална имовина намијењена продаји у наведеном износу (тачка 6.3.1.2. извјештаја).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења су исказани у нето износу од 16.295.245 KM (брuto вриједности од 18.311.824 KM и исправке вриједности од 2.016.579 KM), а односе се на готовину (6.967.857 KM), краткорочна потраживања (9.076.855 KM), краткорочна разграничења (157.597 KM) и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти (92.936 KM).

Готовина се односи на средства у благајни (3.643 KM) и на банковним рачунима (6.964.214 KM, од чега су намјенска средства 4.121.026 KM). Намјенска средства се односе на неутрошена кредитна средства одобрена за капиталне пројекте (4.035.024 KM), средства социјалне заштите (13.089 KM), за уплате закупнина (29.349 KM) и пројекте локалног карактера (43.564 KM).

Краткорочна потраживања су исказана у нето вриједности од 9.076.855 KM (брuto вриједности од 11.093.434 KM и исправке вриједности од 2.016.579 KM), а односе се на потраживања по основу продаје и извршених услуга (8.887.029 KM), за камате (12.812 KM) и за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе (177.003 KM). Исправка вриједности потраживања (2.016.579 KM) се односи на потраживања ненаплаћена дуже од годину дана која су са становишта наплативости класификована у спорна потраживања и за које је у наведеном износу извршена корекција вриједности, а чине их пореска потраживања (710.117 KM) и потраживања чија је наплата у надлежности Општине по основу непореских прихода, продаје имовине и других основа (1.306.463 KM).

Потраживања по основу продаје и извршених услуга се највећим дијелом односе на потраживања по основу закупа пословних простора до годину дана (21.083 KM), накнаде за ренту и уређење градског грађевинског земљишта (7.810.468 KM) и закупа паркинга (216.728 KM). Потраживања по основу продаје и извршених услуга која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијећа су класификована као спорна потраживања и извршена је корекција потраживања у износу од 31.771 KM.

Ревизијом је утврђено да су потраживања по основу продаје и извршених услуга прецијењена, а потраживања за ненаплаћене непореске приходе потцијењена за износ од 7.810.468 KM, јер су накнаде за уређење градског грађевинског земљишта и једнократну ренту класификоване у оквиру потраживања за продату робу у земљи, што није у складу са чланом 68. став (5) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе су исказана по основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2024. године.

Остала краткорочна потраживања (брuto и исправке вриједности 1.306.463 KM) која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијећа су класификована као спорна потраживања и извршена је корекција потраживања.

Општина није покретала поступке у циљу наплате непореских прихода (опомене пред тужбу), што није у складу са чланом 21. Правилника о обрачуну, наплати и контроли наплате јавних прихода од 12.03.2008. године.

Краткорочна разграничења су исказана су у износу од 157.597 KM, а односе се на дате авансе за нефинансијску имовину (30.143 KM) и разграничења за неизмирене обавезе за накнаду плата за вријеме боловања и родитељског одсуства (127.454 KM).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти су исказана у нето износу од 92.935 KM, а највећим дијелом се односе на краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти по основу трансфера од Министарства здравља и социјалне заштите (64.409 KM) и ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту по основу рефундације накнаде плата за вријеме породичног одсуства (13.975 KM).

Нефинансијска имовина у текућим средствима је исказана у износу од 54.673 КМ, а односи се на залихе материјала у износу од 27.859 КМ (цијеви набављене по намјенском кредиту за куповину белгијских капиталних роба од 25.11.2003. године по пројекту водоснабдијевања избјегличког насеља Павловац) и залихе робе у ЈУ СРЦ „Славија“ у износу од 26.326 КМ.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- **потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе по основу накнада за уређење градског грађевинског земљишта и једнократне ренте класификују у складу са чланом 68. став (5) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;**
- **предузимају активности у циљу наплате потраживања сходно члану 21. Правилника о обрачуну, наплати и контроли наплате јавних прихода.**

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина је исказана у нето износу од 177.201.281 КМ (брuto вриједности од 201.806.625 КМ и исправке вриједности од 24.605.344 КМ), а односи се на дугорочну финансијску имовину и разграничења (22.949.210 КМ) и нефинансијску имовину у сталним средствима (154.252.071 КМ).

Стална имовина је прецијењена у износу од 463.400 КМ, јер је прецијењена нефинансијска имовина у сталним средствима (463.400 КМ), што је образложено у наставку ове тачке извјештаја.

Дугорочна финансијска имовина је исказана у нето износу од 22.949.210 КМ, по основу дугорочних пласмана (21.769.417 КМ) и дугорочних потраживања (1.179.793 КМ).

Дугорочни пласмани се односе на акције и учешћа у капиталу (21.757.133 КМ) и дугорочне зајмове (12.284 КМ).

Акције и учешћа у капиталу су исказани по основу учешћа Општине у акцијском и оснивачком капиталу у комуналним предузећима и јавним установама у износу од 21.757.133 КМ (тачка 6. извјештаја).

Дугорочна потраживања су исказана у износу од 1.179.793 КМ, а односе се на потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања (150.761 КМ) и остала дугорочна потраживања (1.029.032 КМ).

Потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања су евидентирана на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за обрачунски период 01.01-31.12.2024. године (одгођена пореска потраживања).

Остала дугорочна потраживања се односе на дугорочна потраживања по уговорима о сукцесивном плаћању накнаде за трошкове уређења градског грађевинског земљишта и ренте закљученим у 2024. години са Дом инвест д.о.о. Источно Сарајево (324.090 КМ), Еуростан д.о.о. Источно Сарајево (447.426 КМ), Лакинг д.о.о. Сарајево (197.708 КМ) и Аквामонтмерц д.о.о. Сарајево (59.808 КМ).

Нефинансијска имовина у сталним средствима је исказана у нето износу од 154.252.071 КМ (брuto вриједности од 178.857.415 КМ и исправке вриједности од 24.605.344 КМ), а односи се на произведену сталну имовину (75.184.741 КМ), драгоцјености (696.149 КМ), непроиствену сталну имовину (72.991.810 КМ) и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми (5.379.371 КМ).

Произведена стална имовина је исказана у нето износу од 75.184.741 КМ (брuto вриједности од 99.790.085 КМ и исправке вриједности од 24.605.344 КМ), а чине је

зграде и објекти, постројења и опрема, биолошка имовина, инвестициона имовина и нематеријална произведена имовина.

Зграде и објекти су исказани нето вриједности од 72.795.389 KM (брuto вриједност од 95.951.080 KM), а чине их стамбени објекти и јединице намијењени за смјештај социјалних категорија становништва на којима Општина има право располагања или су у њеном власништву, објекти здравствених институција, образовних институција, спортско рекреативни објекти и терени, путеви и мостови, јавна расвјета, водоводи и канализација и други инфраструктурни објекти.

У току 2024. године повећана је вриједност зграда и објеката у износу од 10.736.777 KM по основу нових набавки у току 2024. године (2.754.603 KM), преноса без накнаде вишепородичног стамбеног објекта „Чича“ од Секретаријата за расељена лица и миграције Републике Српске од 05.07.2024. године (1.541.905 KM) и преноса имовине са припреме у употребу (6.806.430 KM), а умањена је вриједност зграда и објеката по основу преноса три стамбена објекта дата у закуп на инвестициону имовину (367.738 KM) и по основу продаје објекта КК Славија (20.000 KM). Нове набавке у току 2024. године се највећим дијелом односе на реконструкцију водоводне мреже и изградњу фекалне канализације на подручју Општине (488.888 KM), изградњу улица и паркинга (1.803.472 KM), изградњу јавне расвјете и изградњу семафора (281.639 KM) и изградњу игралишта у Миљевићима и у Његошевој улици (575.094 KM). У току 2024. године извршен је пренос имовине са припреме у употребу (6.806.430 KM), а највећим дијелом се односи на зграду позоришта (5.880.629 KM), санкалиште Врањеш (149.937 KM) и улицу Душка Трифуновића (296.397 KM).

Постројења и опрема су исказани у нето вриједности од 509.240 KM (брuto вриједности од 1.537.638 KM и исправке вриједности од 1.028.398 KM), а чине их највећим дијелом канцеларијска опрема (70.200 KM), рачунарска опрема (53.339 KM), грејна и расхладна опрема (63.011 KM), опрема образовних институција (245.124 KM) и комунална и специјална опрема (87.661 KM). У току 2024. године повећана је вриједност постројења и опреме у износу од 171.383 KM, а смањена је вриједност постројења и опреме у нето износу од 8.922 KM по основу отписа.

Инвестициона имовина је исказана нето вриједности од 1.498.036 KM (брuto вриједност од 1.825.140 KM), а односи се на земљиште укупне површине од 693 м² класификовано као инвестициона имовина дата под оперативни закуп (56.881 KM) и пословних простора и станова класификованих као инвестициона имовина дата под оперативни закуп (1.768.260 KM).

Нематеријална произведена имовина је исказана нето и брuto вриједности од 339.760 KM, а чине је регулациони, урбанистички и други планови.

Драгоцјености су исказане у износу од 696.149 KM и вриједност истих је повећана у 2024. години у износу од 490.800 KM, а највећим дијелом по основу преноса са припреме вриједности споменика (466.257 KM) и донације лиценци (18.676 KM).

Драгоцјености су прецијењене у износу од 491.602 KM, а потцијењене су лиценце у износу од 18.676 KM, остала нематеријална произведена имовина (стратешки план развоја Општине) у износу од 6.669 KM и вриједност споменика у износу од 466.257 KM, јер су лиценце за софтвер, стратешки план развоја Општине и вриједност споменика исказани на позицији драгоцјености, што није у складу са чланом 26. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контог плана за буџетске кориснике.

Непроизведена стална имовина је исказана у износу од 72.991.810 KM, а односи се на градско грађевинско земљиште и остало грађевинско земљиште. У 2024. години вриједност земљишта је повећана за 34.625 KM по основу преноса земљишта на Општину у поступку експропријације, а смањена за 463.400 KM по основу продаје. Продаја земљишта је извршена по прибављеној сагласности Правобранилаштва Републике Српске и одлукама Скупштине општине.

Ревизијом је утврђено да дио вриједности земљишта које је намијењено продаји није класификовано као стална имовина намијењена продаји у складу са чланом 42. и 43. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и чланом 45. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, због чега је прецијењена непроизведена стална имовина, а потцијењена стална имовина намијењена продаји у износу од 463.400 КМ.

Према писаном образложењу за потребе ревизије, Општина презентује активности у циљу прибављања доказа о правном основу за стицање права располагања имовином. Након извршених излагања на јавни увид, имовина Општине је идентификована, укњижена у власничке књиге, процјењује се фер вриједност имовине и евидентира у пословне књиге. Завршено је излагање на јавни увид имовине за одређени број катастарских општина на подручју Општине и извршен упис права својине на непокретностима, које претходно нису биле евидентирание као имовина Општине због неусклађености катастарске и земљишно-књижне евиденције. Пред Комисијом за излагање на јавни увид података о непокретностима и утврђивање права на непокретностима у току је поступак излагања података о непокретностима и утврђивања права на непокретностима за дио катастарске Општине Миљевићи, дио катастарске Општине Лукавица и за катастарске Општине Топлик, Тврдивићи и Петровићи.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми је исказана у износу од 5.379.371 КМ, а односи се на вриједност објекта Основне школе у Источном Сарајеву чију градњу је финансирала Влада Републике Српске из програма јавних инвестиција - пренос у употребу извршен у 2025. години (1.951.015 КМ), пословни простор у Карађорђевој улици (349.900 КМ), куповину земљишта - ПЛ број 2942, површине 11.789 м² (270.000 КМ), опремање вртића (175.499 КМ), радове на изградњи вртића (1.913.021 КМ), главни пројекат базена (71.877 КМ), гараже у Хиландарској улици (172.715 КМ) и спортско-рекреативна зона Чича (442.896 КМ).

Прецијењена је вриједност осталих објеката у припреми у износу од 745.499 КМ, а потцијењена вриједност опреме у припреми за 175.499 КМ, пословних објеката и простора у припреми за 300.000 КМ и вриједност земљишта у припреми за 270.000 КМ, јер су опрема за вртић, пословни простор у Карађорђевој улици и земљиште исказани на позицији осталих објеката у припреми, што није у складу са чланом 37. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

На дан извјештавања није извршена провјера обезвјеђења нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми из ранијих година у складу са чланом 42. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима MPC-JC 21 - Умањење вриједности имовине која не генерише готовину.

Препоручује се начелнику да обезбједи да се:

- **остали објекти, нематеријална произведена имовина, нематеријална непроизведена имовина, нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и земљиште које се држи за продају класификују у складу са чланом 19., 20., 24., 28., 35., 37., 38., 42. и 43. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике;**
- **на дан извјештавања врши провјера обезвјеђења нефинансијске имовине у припреми у складу са MPC-JC 21 - Умањење вриједности имовине која не генерише готовину и чланом 42. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.**

6.3.2. Пасива

Пословна пасива је исказана у износу од 193.551.199 KM, а односи се на обавезе и разграничења (10.173.997 KM) и властите изворе (183.377.202 KM).

6.3.2.1. Обавезе и разграничења

Обавезе и разграничења исказани су у износу од 10.173.997 KM, а чине их краткорочне обавезе и разграничења (3.582.046 KM) и дугорочне обавезе и разграничења (6.591.951 KM).

Краткорочне обавезе и разграничења чине краткорочне финансијске обавезе (648.113 KM), обавезе за лична примања запослених (429.154 KM), из пословања (1.725.310 KM), за расходе финансирања и друге финансијске трошкове (85.318 KM), за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите (642.176 KM), краткорочна резервисања и разграничења (6.124 KM), остале краткорочне обавезе (27.640 KM) и обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти (18.211 KM).

Краткорочне финансијске обавезе се односе на краткорочне обавезе по основу готовинских еквивалената (2.469 KM), обавезе по основу ХОВ (299.384 KM) и обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана (346.260 KM).

Краткорочне обавезе по основу ХОВ се односе на обавезе по основу дугорочних обавезница у земљи које доспијевају на наплату до годину дана, по задужењу у ранијим годинама за изградњу Дечанске улице, спортске дворане, градског парка, саобраћајнице за пословну зону и реконструкцију и изградњу локалних саобраћајница, као и за рефинансирање неисплаћених дугорочних кредита код комерцијалних банака.

Обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана се односе на главнице дугорочних зајмова примљених од банака које доспијевају у току 2024. године по основу кредитних задужења код Raiffeisen bank dd Сарајево по одобреном кредиту за финансирање капиталних инвестиција од 13.11.2023. године (326.679 KM) и по одобреном кредиту Владе Краљевине Белгије по пројекту водоснабдијевања избјегличког насеља од 25.11.2003. године (7.125 KM), а у складу са отплатним плановима.

Обавезе за лична примања запослених се односе на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата (322.582 KM) и за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи (106.572 KM).

Обавезе из пословања се односе на обавезе из пословања у земљи (1.655.174 KM) и обавезе из пословања у иностранству (70.136 KM). Обавезе из пословања у земљи се највећим дијелом односе на обавезе за набавку робе и услуга (504.265 KM), обавезе за набавку сталне имовине (518.480 KM), обавезе према физичким лицима у земљи (113.967 KM), обавезе по судским рјешењима у земљи (45.511 KM), обавезе за порезе и доприносе на терет послодавца (93.913 KM), ПДВ по издатим фактурама (8.617 KM), обавезе за примљене депозите и кауције у земљи (109.799 KM) и остале обавезе (259.008 KM).

Обавезе из пословања су потцијењене у износу од 47.832 KM, јер нису исказане обавезе за примљене авансе у земљи (тачка 6.1.1.1. извјештаја).

Обавезе за расходе финансирања и друге финансијске трошкове се односе на обавезе за камате по зајмовима и затезне камате.

Обавезе за субвенције, грантове и дознаке се односе на обавезе за субвенције (9.685 KM), грантове (508.637 KM) и дознаке (123.854 KM).

Потцијењене су обавезе за субвенције у износу од 484.368 KM, а прецијењене обавезе из пословања (27.672 KM), обавезе за дознаке (300 KM) и обавезе за грантове

(456.396 KM), јер обавезе за субвенције нису класификоване у складу са чланом 79. и 81. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Мултилатералном компензацијом у току 2024. године измирене су обавезе према добављачима у износу од 34.933 KM.

До датума сачињавања финансијских извјештаја измирене су обавезе из 2024. године у укупном износу од 2.057.294 KM.

Дугорочне обавезе и разграничења исказани су у износу од 6.591.951 KM, а односе се на дугорочне обавезе по ХОВ (3.170.567 KM), по зајмовима примљеним од банака (3.385.761 KM) и из трансакција са другим јединицама власти (35.623 KM).

Дугорочне обавезе по ХОВ се односе на главницу емитованих обвезница, премију по основу емисије хартија од вриједности и обрачунату амортизацију премије у складу са чланом 82. став (8) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и параграфом 49. MPC JC 29 - Финансијски инструменти: признавање и одмјеравање, који налаже да се финансијске обавезе после почетног признавања вреднују по амортизованој вриједности користећи метод ефективне каматне стопе.

Дугорочне обавезе по зајмовима примљеним од банака су исказане у износу главнице по кредитима примљеним од банака које доспијевају у периоду дужем од годину дана, и то по одобреном кредиту за финансирање капиталних инвестиција Raiffeisen bank dd Сарајево од 13.12.2023. године (3.363.930 KM) и по основу куповине возила на лизинг (21.831 KM).

Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти (35.623 KM) односе се на недоспјелу главницу кредита по основу задужења према Влади Републике Српске, Министарству финансија као супсидијарном позајмљивачу по намјенском кредиту за куповину белгијских капиталних роба (бескаматни кредит).

Извјештај о стању дуга Општине Источно Ново Сарајево на дан 31.12.2024. године је објављен у Службеном гласнику Републике Српске број 35/25 у складу са чланом 72. став (2) Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 и 90/21).

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се класификација обавеза из пословања и обавеза за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите врши у складу са чланом 79. и 81. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.3.2.2. Властити извори средстава

Властити извори су исказани у износу од 183.377.202 KM, а чине их трајни извори средстава (104.800.059 KM), резерве (3.362.387 KM), финансијски резултат ранијих година (65.022.105 KM) и финансијски резултат текуће године (10.192.651 KM).

Властити извори су прецијењени у износу од 47.832 KM, јер су прецијењени трајни извори средстава (857.900 KM), потцијењен финансијски резултат ранијих година (857.900 KM), а прецијењен финансијски резултат текуће године (47.832 KM) - тачка 6.2.3. извјештаја.

Трајни извори средстава највећим дијелом се односе на земљиште Општинске управе (82.187.920 KM), земљишта добијено без накнаде од Републичке дирекције за обнову и изградњу Републике Српске по уговору из 2016. године (857.900 KM), те учешћа у капиталу контролисаних ентитета Општине у износу од 22.409.095 KM који је коригован/обезвреден за износ од 662.762 KM.

Трајни извори су прецијењени у износу од 857.900 KM, јер је вриједност земљишта добијеног без накнаде од Републичке дирекције за обнову и изградњу по уговору из

2016. године призната у оквиру трајних извора, што није у складу са чланом 62. став (4) и 86. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и Инструкцијом за књиговодствено евидентирање преноса нефинансијске имовине између буџетских корисника чија евиденција није у једној главној књизи (трезора) од 19.01.2015. године. По наведеном основу, потцијењен је финансијски резултат ранијих година у истом износу.

Резерве се односе на ревалоризационе резерве по основу процјене вриједности нефинансијске имовине у 2012. години. Општина је извршила обрачун амортизације резерви током употребе имовине по основу којих су и формиране сходно члану 87. став (6) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Финансијски резултат ранијих година исказан је у износу од 65.022.105 КМ и мање је исказан за 857.900 КМ, због погрешно евидентираних земљишта добијеног без накнаде од Републичке дирекције за обнову и изградњу по уговору из 2016. године.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се трајни извори признају у складу са чланом 86. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активе и пасиве на дан 31.12.2024. године су исказане у износу од по 14.846.537 КМ, а највећим дијелом се односе на примљене банкарске гаранције за обезбјеђење од ризика реализације уговора о набавкама робе, радова и услуга и отклањања недостатака у гарантном периоду (745.995 КМ), 20 бјанко мјеница по кредиту Raiffeisen bank dd Сарајево (3.690.610 КМ), 18 бјанко мјеница које служе као инструмент обезбјеђења плаћања обавеза насталих из регистрованих обвезница (3.388.181 КМ), мјеничне изјаве по основу закључених уговора о sukcesивном плаћању ренте и накнаде за уређење земљишта (5.574.216 КМ) и гаранцију КП „РАД“ а.д. Источно Сарајево (120.409 КМ).

У ванбилансној евиденцији нису евидентирани одобрена неповучена кредитна средства по кредиту од Свјетске банке – Међународне банке за обнову и развој по Пројекту модернизације водних и санитарних услуга (93020-БА) сходно Одлуци Скупштине општине од 29.08.2023. године („Службене новине Града Источно Сарајево“, број 17/23) и Сагласности Министарства финансија од 18.09.2023. године, те потписаног Споразума о потпројекту између Министарства финансија и Општине Источно Ново Сарајево од 20.02.2024. године (4.400.000 КМ) и гаранција за кредитно задужење КП за погребну дјелатност „Свети Марко“ а.д. Источно Сарајево (120.000 КМ), што није у складу са чланом 92. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се на позицијама ванбилансне активе и ванбилансне пасиве изврши евидентирање одобрених а неповучених кредитних средстава и издатих гаранција за кредитна задужења контролисаних ентитета Општине у складу са чланом 92. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.4. Биланс новчаних токова

У Билансу новчаних токова (Извјештају о новчаним токовима) исказани су приливи готовине из пословних активности (18.582.109 КМ), одливи готовине из пословних активности (13.129.513 КМ), приливи готовине из инвестиционих активности (1.233.363 КМ), одливи готовине из инвестиционих активности (5.374.820 КМ) и одливи готовине из активности финансирања (836.486 КМ).

Нето прилив готовине исказан је у износу од 474.653 KM. Готовина на почетку периода у износу од 7.432.658 KM, позитиван нето новчани ток из пословних активности, негативан нето новчани ток из инвестиционих активности и негативан нето новчани ток из активности финансирања дају стање готовине на крају периода у износу од 6.967.857 KM.

Приливи готовине из пословних активности су потцијењени у најмањем износу од 108.057 KM, јер Општина није увећала приливе готовине за примитке по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује по основу издавања у закуп имовине (52.031 KM), накнаде плата за породилшко и родитељско одсуство (41.781 KM) и накнаде плата за вријеме боловања (14.245 KM). Одливи готовине из пословних активности су прецијењени у најмањем износу од 126.137 KM, јер су одливи готовине по основу исплате грантова вјерским организацијама реализовани након датума сачињавања финансијских извјештаја.

Приливи готовине из инвестиционих активности су прецијењени по основу исказаних примитака од продаје у ЈУ СРЦ „Славија“ у износу од 30.593 KM, а приливи из пословних активности су потцијењени у наведеном износу. Одливи готовине из инвестиционих активности су прецијењени у најмањем износу од 270.000 KM, јер су одливи готовине по основу измирења обавеза према добављачу SIGMA L д.о.о. Источно Сарајево за набавку земљишта реализовани након датума сачињавања финансијских извјештаја.

Због напријед наведеног, Биланс новчаних токова није сачињен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и MPC-JC 2 – Извјештаји о новчаним токовима (параграфи 18., 22. и 25), јер су приливи/одливи у оквиру пословних и инвестиционих активности признати на обрачунском основу, као и погрешног класификовања прилива/одлива према пословним активностима и инвестиционим активностима.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се Биланс новчаних токова саставља у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима MPC-JC 2 - Извјештаји о новчаним токовима (параграфи 18., 22. и 25).

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје за годину која се завршава на дан 31.12.2024. године нису објелодањена питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања, сходно MPC-JC 1 – Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15 (ц) и 38.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према Извјештају Правобранилаштва Републике Српске о судским споровима за период 01.01-31.12.2024. године, против Општине у 2024. години се водило пет судских спорова укупне вриједности од 164.325 KM за накнаду штете, а Општина је водила седам спорова у којима се појављује као тужилац укупне вриједности од 362.446 KM за накнаду материјалне штете и накнаде за закуп земљишта. Општина није извршила процјену исхода спорова и није објелоданила информације о потенцијалним обавезама и потенцијалној имовини у складу са чланом 46. тачка 8) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и параграфом 100 и 105 MPC-JC 19 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се врши процјена исхода судских спорова и објелодане информације о потенцијалним обавезама и потенцијалној имовини према захтјевима MPC-JC 19 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина (параграфи 100 и 105) и чланом 46. тачка 8) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз Консолидовани финансијски извјештај за 2024. годину сачињене су Напомене за период 01.01-31.12.2024. године, које пружају неопходне информације о Општини, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи, али не пружају информације значајне за разумијевање средстава, потраживања, обавеза, властитих извора, информације о постојању или непостојању неизвјесности у вези са сталношћу пословања, потенцијалним обавезама и новчаним токовима, што није у складу са одредбама члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС. Уз финансијске извјештаје за 2024. годину нижи буџетски корисници сачинили су Образложења која пружају опште податке о корисницима, прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, али нису објелодањене информације о постојању или непостојању значајне неизвјесности у вези са сталношћу пословања, што није у складу са МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 38).

Препоручује се начелнику Општине и директору ЈУ „Културни центар“ и ЈУ Спортско-рекреативни центар „Славија“ да обезбиједе да се Напомене / образложења уз финансијске извјештаје сачињавају и информације објелодањују у складу са захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Драган Зјајић, с.р.

Свјетлана Коџоман, с.р.